

HØRINGSSVAR NOU 2015:1

PRODUKTIVITETSKOMMISJONENS FØRSTE DELRAPPORT

Sjømannsorganisasjonene i Norge tillater seg med dette å levere noen overordnede kommentarer til produktivitetskomisjonens første delrapport.

Vi er tre organisasjoner, Det norske maskinistforbund, Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund som organiserer tilsammen om lag 25.000 arbeidstaker i Norge.

I den norske maritime næringen skaper mennesker med ulike typer kunnskap og erfaringer innovasjoner og nyvinninger som sikrer konkurransekraften. Dette til tross for at vi opererer fra et høykostland. Vi er verdensledende innenfor en rekke segmenter, og det går knapt et skip eller fartøy på verdens hav uten et tydelig norsk avtrykk. Den norske maritime klyngen er kanskje verdens mest komplette klynge! **Norske sjøfolk er essensielle for å forklare denne suksessen. Sjøfolkene muliggjør innovasjonskraften i næringen. Vi er derfor stolte av å representere norske sjøfolk.**

Det er derfor svært skuffende at ikke kommisjonen forstår sammenhengene mellom verdien av norske sjøfolk og den samlede verdiskapningen som den maritime klynge utgjør når det uttales følgende i punkt 13.5:

«Kommisjonen vurderer at en bør unngå å subsidiere anvendelse av arbeidskraftressurser i en spesiell næring. Norske sjøfolk vil bli ansatt i den grad de innehar verdifull kompetanse eller er tilstrekkelig produktive til å forsvare normale lønnskostnader. Dersom dette ikke er tilfelle, vil det gi en bedre ressursbruk å anvende denne arbeidskraften i andre næringer. Dette gjelder også selv om skipsfart er utsatt for internasjonal konkurranse bl.a. fra land med lignende støtteordninger. Svært mange norske næringer er utsatt for internasjonal konkurranse. Skal Norge utnytte mulighetene globaliseringen gir, må det i stor grad bygge på omstilling av næringsstruktur, og en bør unngå å møte krav til omstilling med særskilte tiltak for å beskytte enkelte grupper næringer og arbeidstakere.»

Tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk

Det er i møte mellom den teoretiske og den praktiske kompetansen man utvikler maritime løsninger som gir næringen den innovasjonskraften som er nødvendig for å kunne konkurrere fra Norge. En innovasjonsevne som gir næringen konkurransekraft. Norsk maritim landbasert næring er en stor suksesshistorie, og den er verdensledende i sine segmenter. Næringen opererer i et globalt marked preget av sterk konkurranse, men klarer gjennom sin unike innovasjonsevne å konkurrere fra Norge til tross for at vi er et høykostland. Norske sjøfolk er en nøkkelfaktor som er med å forklarer denne suksessen.

Gjennomsnittlig seilingstid for norske sjøfolk er ca 10 år (Fra sjø til land, Fafo-rapport 2012:22). Sjøfolkene fra Norge går i land i Norge når karrieren til sjøs er over. De tar med seg en svært verdifull erfaringsbasert kompetanse som landbasert maritim næring er helt avhengig av for i det hele tatt å kunne operere fra Norge. Etter endt tjeneste til sjøs tar ca. 70% av disse jobb i virksomheter knyttet til maritim næring. Maritim næring er en næring der praktisk erfaringsbasert kompetanse er verdifull, og vi trenger flere med erfaringsbasert praktisk kompetanse i fremtiden for å kunne opprettholde konkurransekraften og den gode produktiviteten i næringen.

Innvestering i norske sjøfolk er derfor en investering i helt nødvendig praktisk maritim kompetanse. Det er hevet over tvil at norske sjøfolk er en forutsetning for at den norske maritime klyngen fortsatt skal være robust og gi de store samfunnsøkonomiske ringvirkninger. Dette er og i tråd med MENON Business Economics sin rapport om utvidelse av dagens nettolønnsordning fra april 2013. De mener sågar at det vil være en samfunnsøkonomisk lønnsom investering å fjerne dagens tak i ordningen helt og holdent.

For å opprettholde fremtidens konkurransekraft må vi i fremtiden derfor investere mer i norske sjøfolk som opparbeider seg nødvendig erfaringsbasert kompetanse. Det er ikke bare en lønnsom investering, det er en nødvendig investering! Norske sjøfolk ønsker og i fremtiden å være med å bidra til vår verdiskaping og felles velferd. Dessverre har ikke kommisjonen fått med seg sjøfolkenes vesentlige bidrag til den maritime klyngen, og denne delen av rapporten er derfor ikke god nok som et beslutningsgrunnlag.

Med vennlig hilsen

Stian Grøthe

Direktør politikk og myndighetskontakt Sjømannsorganisasjonen i Norge

